

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

W 2016 roku gmina Dąbrowa Górnicza zdobyła I miejsce w konkursie „Gmina przyjazna rodzinie 2016” za inicjatywę pod tytułem *System działań prorodzinnych „Dąbrowa Górnicza przyjazna rodzinie”*. System ten funkcjonuje w Dąbrowie Górniczej od wielu lat i sukcesywnie z roku na rok rozszerzany jest o kolejne długoterminowe działania, które zmierzają do kompleksowego wspierania rodzin stosownie do ich indywidualnych potrzeb i oczekiwań. W ramach powyższej inicjatywy zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Projekt socjalny „Kolorowe sny”	Realizowany od maja 2015 r., kontynuowany w roku bieżącym. Projekt polega na organizowaniu warsztatów aktywizacji zawodowej kobiet, w tym kobiet osadzonych w Areszcie Śledczym w Katowicach, które w ramach spotkań szyją pościel dla rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialno-bytowej.
2. Projekt socjalny „Stop przemocy wobec dzieci”	Realizowany w 2014 roku, powtarzany cyklicznie. Projekt przygotowany w ramach programu osłonowego pn. „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Celem głównym projektu było wsparcie rodziny w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez udzielenie pomocy dzieciom, młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych, zajęć rekreacyjno-sportowych i kulturalnych oraz podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, kształtowanie systematyczności, uczenie prawidłowego rozpoznawania potrzeb dzieci i uwrażliwienie na potrzeby świata poprzez pryzmat kultury.
3. Projekt socjalny „Poczytaj mi mamo”	Realizowany w 2014 roku, powtarzany cyklicznie. Polegał na kilku cyklicznych spotkaniach odbywających się raz w tygodniu w filii Biblioteki Miejskiej, podczas których mamy czytają dzieciom wybrane teksty i bajki. Ponadto pracownicy biblioteki organizowali zabawy edukacyjne dla dzieci, a po każdym zajęciach dzieci otrzymywały maskotki i czasopisma dziecięce.

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

<p>4. Program aktywności lokalnej dla matek z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (PAL)</p>	<p>Realizowany w latach 2014-2015 w ramach projektu systemowego „Integra – program integracji zawodowej i społecznej osób w Dąbrowie Górniczej”. W ramach programu organizowano treningi umiejętności społecznych, poradnictwo i wsparcie specjalistyczne, wyjazdy edukacyjno- korekcyjne, wycieczki, turnieje sportowe, wyjścia do muzeum/teatru. Celem głównym było włączenie społeczne, w tym m. in: podniesienie poziomu integracji społecznej, podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji umożliwiających lub ułatwiających samodzielne przezwyciężanie trudności, stworzenie warunków sprzyjających powstawaniu lokalnych partnerstw, wspieranie już powstałych oraz inicjowanie działań na rzecz poprawy i wzmacniania zdolności funkcjonowania uczestników.</p>
<p>5. Projekt socjalny „Razem Przeciw”</p>	<p>Realizowany w 2015 roku. Polegał na spotkaniach z rodzicami i dziećmi, które odbywały się w formie warsztatów edukacyjnych, prelekcji, zajęć tematycznych i konsultacji prowadzonych przez specjalistę z zakresu profilaktyki zdrowego żywienia dzieci. Organizowano zajęcia plastyczne oraz warsztaty decoupage, turnieje sportowe połączone z konkursami i nagrodami. Partnerami projektu byli: Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej, Inkubator Społecznej Przedsiębiorczości, Centrum Sportu i Rekreacji i Pałac Kultury Zagłębia.</p>
<p>6. Projekt socjalny „Nie jesteś sam”</p>	<p>Realizowany od 2016 roku. W jego ramach organizowane są zajęcia edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień, treningi higieniczno-zdrowotne, treningi pracy, zajęcia z psychologiem, zajęcia edukacyjne i profilaktyczne z dzielnicowym, zajęcia edukacyjne z udzielania pierwszej pomocy medycznej, zajęcia kulturalno-rozrywkowe.</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

7. Projekt socjalny „Najważniejsza jest rodzina”	Realizowany od 2016 roku. W jego ramach organizowane są spotkania z rodzicami w formie prelekcji, zajęć tematycznych i konsultacji prowadzonych przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zajęcia w formie warsztatów plastycznych dla dzieci połączone z konkursem i nagrodami.
8. Projekt socjalny „Wiem więcej. Nie piję alkoholu”	Realizowany w 2015 roku. Polegał na organizowaniu cotygodniowych zajęć pozalekcyjnych, głównie o charakterze korepetycji. W ramach wsparcia dla rodziców raz w miesiącu odbywały się spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej m. in. z zakresu profilaktyki uzależnień. Prowadzone były także zajęcia warsztatowe i konkursy plastyczne.
9. Program „Szkoła Rodzica”	Realizowany od 2016 roku. Program polega na kilku cyklicznych spotkaniach edukacyjnych z rodzicami i ich dziećmi. W ramach programu zaplanowano rozmowę diagnozującą sytuację opiekuńczo-wychowawczą, zajęcia grupowe, zajęcia warsztatowe oraz zajęcia rekreacyjne dla dzieci.
10. Program profilaktyczno-edukacyjny „Jestem dobrą mamą”	Realizowany od 2016 roku i skierowany do matek z dzieckiem/dziećmi. Polega na kilku spotkaniach w czasie których przeprowadzone zostaną pogadanki, dyskusje, prace w grupach oraz zajęcia warsztatowe. Celem programu jest zwiększenie umiejętności wśród matek sprawujących opiekę nad małoletnimi dziećmi w zakresie kompetencji wychowawczych, budżetowych, żywieniowych i higienicznych.
II. Wsparcie dla rodzin zastępczych.	W Dąbrowie Górniczej funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzin zastępczych. Spotkania organizowane są przy wsparciu MOPS raz w miesiącu. Celem powstałej grupy jest wzajemna pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów i trudności, wynikających z pełnienia funkcji opiekuna zastępczego oraz wymiana doświadczeń. Uczestnicy spotkań mają także możliwość udziału w zajęciach warsztatowych prowadzonych przez psychologa.

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

	<p>W ramach działalności Stowarzyszenia „Przyjazny Dom” (na rzecz rodzin zastępczych) i MOPS-u w Dąbrowie Górniczej odbywają się szkolenia dla rodzin zastępczych z zakresu pierwszej pomocy oraz zorganizowany jest w Ośrodku kiermasz rzeczy wszelakich pod hasłem „Oddaj-Weź, tak po prostu!”. Grupa wsparcia ma charakter otwarty, a w spotkaniach uczestniczy każdorazowo ok. 15 osób. Stowarzyszenie organizuje także każdego roku konferencje wyjazdowe połączone z warsztatami dla rodzin zastępczych</p> <p>Ponadto, organizowane są spotkania integracyjne rodzin zastępczych, które stanowią okazję do integracji i przełamywania barier podczas wspólnej zabawy oraz zajęć rekreacyjno-sportowych poprzez m. in. zawody i konkurencje sportowe. Odbywają się pokazy Straży Pożarnej, Policji, zabawy z klaunem, dmuchanymi zamkami i zjeżdżalnią, przejażdżki quadem i inne. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia również wszystkim uczestnikom ciepły posiłek oraz atrakcje dla dzieci. W spotkaniach uczestniczy każdorazowo ok. 200 osób.</p>
<p>III. Lokalny Program „Dąbrowska Rodzinka.pl”</p>	<p>Polega na korzystaniu przez rodziny z ulg w oparciu o Dąbrowską Kartę. Skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie miasta, niezależnie od ich dochodów i sytuacji materialnej, wychowujących dzieci w wieku do 18 roku życia lub w przypadku, gdy się uczą lub studiują - do 25 roku życia. Dąbrowskim wyróżnikiem wśród wielu miast realizujących programy wspierające rodziny jest to, że wieloma atrakcyjnymi ulgami objęte są już rodziny z minimum dwójką dzieci lub jednym dzieckiem niepełnosprawnym, a także rodziny będące rodziną zastępczą dla co najmniej jednego dziecka. Partnerami Programu "Dąbrowska Rodzinka.pl" są jednostki miejskie, jednostki powiązane kapitałowo z miastem oraz inne podmioty, również niepubliczne, które decydują się przystąpić do Programu, jako jego partnerzy i przedsiębiorcy przyjaźni dąbrowskiej rodzinie. Zakres udzielanych przez partnerów programu ulg waha się od minimum 5% do nawet 100%. W 2015 roku z tej formy wsparcia skorzystała 564 rodziny.</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

<p>IV. Zwiększanie dostępności do opieki dla dzieci do 3 lat.</p>	<p>Od kilku lat miasto podejmuje działania dotyczące sukcesywnego zwiększania miejsc w placówce. Z początkowej liczby 55 miejsc w żłobku miejskim, poprzez 95 miejsc w 2010 roku, 160 miejsc w 2011 roku, 172 miejsc w 2014 roku. Natomiast w bieżącym roku uruchomiona zostanie druga filia żłobka miejskiego przy ul. Mireckiego 28, przeznaczona dla 120 dzieci. Tym samym liczba miejsc w żłobku miejskim w 2016 r. wyniesie 292.</p>
<p>V. „Dąbrowskie Święto Rodziny” organizowane w ramach „Metropolitarne Święta Rodziny”.</p>	<p>W ramach tego święta na terenie miasta organizowane są różnorodne imprezy m.in.: festyny rodzinne, imprezy integracyjne, pikniki. W realizację przedsięwzięcia włączają się placówki oświatowe, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań”, Dzienny Dom „Senior-WIGOR” i Dom Pomocy Społecznej „Pod Dębem”.</p>
<p>VI. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.</p>	<p>W Dąbrowie Górniczej funkcjonuje 8 placówek wsparcia dziennego, w których opieką objętych jest ok 250 dzieci rocznie. Placówki te prowadzą organizacje pozarządowe przy wsparciu gminy. Dzieci mają zapewniony kontakt z rodziną, systematyczną pomoc w odrabianiu zadań domowych. Mogą korzystać z szeregu zajęć, w tym m.in. zajęć wychowawczych, gier i zabaw dydaktycznych, zabaw interakcyjnych, gier i zabaw ruchowych, wycieczek edukacyjnych, wyjść na basen, do teatru, kina, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, indywidualnych zajęć korekcyjnych, zajęć w grupach zainteresowań: plastycznych, językowych, komputerowych, zajęć socjoterapeutycznych - indywidualnych i grupowych oraz indywidualnej terapii.</p>
<p>VII. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>Aktualnie w 20 przedszkolach, 11 szkołach podstawowych są wybudowane i odpowiednio wyposażone place zabaw dla dzieci, a w 2016 r. w 3 następnych szkołach place takie są budowane. 36 placówek oświatowych posiada boiska sportowe, w tym w: 18 szkołach podstawowych, 4 gimnazjach, 5 zespołach</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

	szkół, 3 szkołach specjalnych, 1 szkole muzycznej, 1 szkole sportowej, 3 liceach ogólnokształcących, 1 zespole szkół zawodowych. W 11 szkołach znajdują się baseny, w tym 2 baseny przystosowane dla osób niepełnosprawnych dla gimnastyki korekcyjnej.
VIII. Funkcjonowanie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej.	<p>Dotychczas funkcjonujące placówki tj.: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Widzących i Niewidomych, Zespół Szkół Specjalnych nr 5 oraz Zespół Szkół Specjalnych nr 6 od września 2016 roku będą stanowiły jedną placówkę oświatową tj. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Placówki zapewniają kompleksowe kształcenie, wychowanie i opiekę uczniom niesłyszącym, słabosłyszącym, niewidomym, słabowidzącym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Od 15 marca 2013 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Widzących i Niewidomych oraz Zespół Szkół Specjalnych nr 5 korzystają z kompleksu nowoczesnych budynków, wyposażonych w doskonałą bazę dydaktyczną, rewalidacyjną i rehabilitacyjną. W ramach usprawniania uczniów prowadzone są z nimi zajęcia m.in. w zakresie usprawniania polisensorycznego. Ponadto prowadzone są zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. Zespół Szkół Specjalnych nr 5 organizuje również zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.</p>
IX. Organizowanie pólkolonii z programem profilaktycznym w okresie wakacji letnich i ferii zimowych dla dzieci i młodzieży.	<p>Gmina organizuje wypoczynek letni i zimowy dla dzieci i młodzieży z dąbrowskich placówek oświatowych, w tym dla dzieci ze szkół specjalnych. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w godz. od 9.00 do 15.00.</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

Rezultaty:

Programem „Dąbrowska Rodzinka.pl” w 2014 r. objętych było ponad 4 700 osób, w tym ponad 2500 dzieci. W 2015 r. do Programu przystąpiło ponad 3 800 osób, w tym ponad 1 100 dzieci., natomiast do 20 czerwca 2016 r. Program objął 2236 osób, w tym 625 dzieci. W ramach Programu „Dąbrowska Rodzinka.pl” w 2014 r. zawarto 48 porozumień z Partnerami Programu, a w 2015 r. 41 porozumień. Liczba udzielonych ulg i zniżek w 2014 r. wynosiła 3 270, natomiast w 2015 r. partnerzy programu udzielili 2 640 ulg i zniżek. Przykładowo w ciągu jednego roku realizacji inicjatyw MOPS liczba osób objętych wsparciem wynosiła ok. 500 (uczestnicy i otoczenie).

Liczba osób, u których wzrosły umiejętności i kompetencje społeczne - to ok. 500 (uczestnicy i otoczenie). Liczba osób objętych wsparciem KIS to ok. 12 osób

Liczba osób zatrudnionych - 1

Ilość projektów zatwierdzonych do realizacji w ramach budżetu partycypacyjnego – 1

Liczba pozyskanych wolontariuszy – 15

Liczba dzieci uczestniczących w półkoloniach letnich -1359

Liczba dzieci uczestniczących w półkoloniach zimowych – 562

Liczba dzieci objętych kształceniem specjalnym w roku szkolnym 2015/2016- 500

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

Partnerzy:

W rozwijania prorodzinnego systemu „Dąbrowa Górnicza przyjazna rodzinie” podejmowano współpracę m.in. z m.in.: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Domem Pomocy Społecznej „Pod Dębem”, Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą „Przystań”, Dziennym Domem „Senior-WIGOR”, Środowiskowym Domem Samopomocy, Miejską Biblioteką Publiczną im. H. Kołłątaja, Muzeum Miejskim „SztYGarka”, Pałacem Kultury Zagłębia wraz z dzielnicowymi klubami osiedlowymi i świetlicami środowiskowymi, Centrum Sportu i Rekreacji, NEMO „Wodny Świat”, Wyższą Szkołą Biznesu.

Ponadto pozyskuje się sponsorów do realizacji poszczególnych inicjatyw oraz zawiera umowy partnerskie i porozumienia, w tym m.in. np. z Parafią Rzymskokatolicką p.w. Nawrócenia Świętego Pawła Apostoła w Dąbrowie Górniczej (Salezianie), w ramach którego przygotowano i zaadaptowano dom parafialny do celów realizacji pracy świadczonej przez uczestników w ramach projektu. Zawarto porozumienia z Aresztem Śledczym w Katowicach, regulujące zasady szycia pościeli przez więźniarki. Pozyskiwano również wolontariuszy do przewozu pościeli. W ramach projektu „Stop przemocy wobec dzieci” współpracowano ze społecznością lokalną i z placówkami pomocowymi, oświatowymi oraz kulturalnymi. Do projektu „Poczytaj mi mamó” pozyskano Miejską Bibliotekę Publiczną. W trakcie realizacji PAL nawiązano partnerstwo z Gimnazjum nr 10, Muzeum Miejskim „SztYGarka”, Stowarzyszeniem Przyjaciół Strzemieszyc, Policją, Metalwed i PWiK, Centrum Nauki Kopernik, Teatrem Dzieci Zagłębia w Będzinie, Muzeum Chleba w Radzionkowie i Szkołą Podstawowa Nr 18.

Innowacyjność:

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

Projekt „Dąbrowska Rodzinka.pl” skierowany jest nie tylko do typowych rodzin wielodzietnych - wychowujących troje lub więcej dzieci, ale obejmuje już rodziny z minimum dwójką dzieci lub jednym dzieckiem niepełnosprawnym.

Organizowanie półkolonii z programem profilaktycznym w okresie wakacji letnich i ferii zimowych dla dzieci i młodzieży. Półkolonie letnie i zimowe, organizowane dla dzieci i młodzieży z dąbrowskich placówek oświatowych, w tym dla dzieci ze szkół specjalnych, cieszą się coraz większym zainteresowaniem ze względu na atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu. Program półkolonii obejmuje obligatoryjnie również zajęcia profilaktyczne dot. uzależnień. Przykładowo w 2014 roku w półkoloniach letnich uczestniczyło 960 dzieci, a w półkoloniach zimowych - 225 dzieci, natomiast w 2016 roku w półkoloniach zimowych uczestniczyło 577 dzieci, a w półkoloniach letnich uczestniczyć będzie 1 359 dzieci.

Funkcjonowanie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Ośrodek jest dobrze wyposażony, posiada sale do zajęć rewalidacyjnych ze specjalistycznym sprzętem, biblioteką, świetlicą, salą gimnastyczną i basenem. Na terenie kompleksu znajduje się zespół urządzeń sportowo-rekreacyjnych i ogród szkolny. W ośrodku prowadzone jest wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka oraz można korzystać z internatu.

Zwiększono dostępność do opieki dla dzieci do 3 lat. Początkowo placówka zapewniała 55 miejsc w żłobku miejskim, natomiast w bieżącym roku uruchomiona zostanie druga filia żłobka, co pozwoli na objęcie opieką łącznie 292 dzieci.

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

W 2016 roku gmina Rybnik zdobyła II miejsce w konkursie „Gmina przyjazna rodzinie 2016” za inicjatywę pod tytułem *Rybnik – miasto wspierające rodziny*, którą realizuje od kwietnia 2015 r. do nadal. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku rozszerzył zakres oferowanej dotychczas pomocy o działania grupowe. Utworzono Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej w lokalu pozyskanym z zasobów miasta. Metoda pracy grupowej jest jedną z metod pracy socjalnej, której misją jest „umożliwienie wszystkim ludziom rozwoju ich pełnego potencjału, wzbogacenie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom”. W ramach powyższej inicjatywy wdrożono następujące programy i działania:

<p>11. „Funkcjonalna Rodzina” - program podstawowy</p>	<p>Jego celem jest przygotowanie rodziny do prawidłowego funkcjonowania. Obejmuje cykl 10 cotygodniowych spotkań. W ciągu pierwszego roku działalności zespołu przeprowadzono 7 cykli programu podstawowego. Obecnie trwa nabór do VIII i IX edycji programu. Jego celem jest przygotowanie rodziny do prawidłowego funkcjonowania i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, w taki sposób, by wszyscy jej członkowie mogli odnaleźć się we współczesnej rzeczywistości. W trakcie spotkań grupowych uczestnicy dzielą się swoimi doświadczeniami i uczą przetrwać trudności wynikające z nieprawidłowych relacji rodzinnych, problemów w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, czy w racjonalnym prowadzeniu gospodarstwa domowego.</p>
<p>12. „Funkcjonalna Rodzina” - program rozszerzony</p>	<p>Program skierowany do osób, które ukończyły cykl podstawowy. Obejmuje 6 cotygodniowych spotkań grupy wsparcia połączonych z elementami warsztatów zajęciowych. W ciągu pierwszego roku działalności zespołu przeprowadzono 2 cykle programu rozszerzonego. W spotkaniach mogły uczestniczyć matki wraz z małymi dziećmi, dla których zorganizowano odrębne zajęcia w sąsiednim pomieszczeniu, gdzie przygotowano bezpieczną bawialnię wyposażoną w kącik zabaw i biblioteczkę malucha. Opiekę nad dziećmi, na czas udziału rodzica w zajęciach grupowych, sprawowała asystentka rodziny lub wolontariuszka.</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwyciężskich gmin

<p>13. Grupa programu „Funkcjonalna rodzina - reintegracja systemu”</p>	<p>Grupa programu „Funkcjonalna rodzina - reintegracja systemu” jest utworzona wyłącznie z rodziców biologicznych, których dzieci obecnie przebywają w pieczy zastępczej, zaś rodzina biologiczna rokuje na powrót dziecka lub chce poprawić kontakty z dzieckiem wychowywanym poza rodziną, by po osiągnięciu pełnoletności mogło ono podjąć decyzję o „powrocie” do rodziców. Organizacja tej grupy realizowana jest we współpracy z Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Rybniku, który wykazał 20 osób chętnych do udziału w zajęciach grupowych. Istnieje potrzeba przeprowadzenia 2 edycji tego programu. Celem jest zapobieganie przyczynom kierowania dzieci do różnych form pieczy zastępczej, by poprzez wprowadzenie efektywnych działań profilaktycznych i pomocowych mogły one przyczynić się do reintegracji rodziny, dając gwarancję utrzymania w długiej perspektywie czasu prawidłowego wypełniania powierzonych jej zadań.</p>
<p>14. Program „Przeciw osamotnieniu”</p>	<p>Program skierowany do opiekunów osób niepełnosprawnych. Obejmuje 10 cotygodniowych spotkań grupy wsparcia o charakterze informacyjno-edukacyjnym, której celem jest poprawa funkcjonowania społecznego uczestników, wzmacnianie i wzajemne wspieranie się w zabezpieczeniu osoby zależnej – w szczególności poprzez wymianę informacji i doświadczeń.</p>
<p>15. Klub Rodzica „Mocarz”</p>	<p>Klub Rodzica powstał w czerwcu br. z inicjatywy samych zainteresowanych rodziców, którzy ukończyli już program „Przeciw osamotnieniu”, a nadal odczuwają potrzebę spotykania się w celu uzyskania wsparcia i stałej samopomocy oraz chcą zachęcić inne osoby, które są w tej samej sytuacji, a nie dysponują możliwością uczestniczenia w cotygodniowych spotkaniach grupy wsparcia lub nie są gotowe do udziału w grupie. Oferta skierowana jest do rodziców zajmujących się opieką nad swoimi niepełnosprawnymi dziećmi (bez względu na wiek osób niepełnosprawnych, którymi się opiekują). Spotkania mają otwarty charakter i odbywają się 2 razy w miesiącu.</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwyciężskich gmin

<p>16. Warsztaty ogólnorozwojowe pn. „Ekorodzina – Ekorelacje – Ekowarsztaty”</p>	<p>Warsztaty ogólnorozwojowe pn. „Ekorodzina – Ekorelacje – Ekowarsztaty” – skierowane są do członków rodzin uczestniczących w programie „Funkcjonalna Rodzina” wszystkich dotychczasowych edycji. W warsztatach uczestniczą dzieci w wieku powyżej 6 lat wraz z rodzicem. Eksperti alarmują, że coraz mniej rodziców ma czas dla swoich dzieci, co wpływa na procesy więziotwórcze. Pomimo, iż to nie ilość, a jakość czasu spędzonego z dzieckiem, decyduje o jego dobrostanie obserwujemy, iż rodzice nie są przygotowani do prawidłowego wypełniania funkcji rodzicielskich, gdyż brakuje im zarówno wiedzy jak i umiejętności oraz kompetencji społecznych, których pierwotnie nie nabyli lub wtórnie je utracili (szczególnie poprzez niekorzystne doświadczenia życiowe, niezwiązanie lub splątanie relacji rodzinnych, ich chaotyczność lub sztywność, często z symptomem prokrastynacji) i teraz nie potrafią prawidłowo funkcjonować, dlatego oni sami i ich rodziny wymagają podjęcia działań edukacyjnych, kompensacyjnych, animacyjnych i pomocowych, by cała rodzina mogła lepiej funkcjonować pozwalając każdemu swojemu członkowi na rozwój, zadowolenie, spełnienie i miłość. Jest to możliwe do osiągnięcia poprzez realizację czterodniowych warsztatów, polegających na wspólnie wykonywanych działaniach, pracach artystycznych, zabawach, inscenizacjach - poprzez które lepiej się poznają, rozumieją i umocnią więzi, by lepiej żyć. Warsztaty będą przeprowadzane cyklicznie w okresie wakacji letnich - łącznie 4 dni (2 moduły po 2 dni z udziałem dzieci i młodzieży wraz z rodzicami) i w okresie ferii zimowych (2-dniowy warsztat wyłącznie dla dzieci i młodzieży. W lutym 2016 r. ze względu na duże zainteresowanie dzieci, odbyły się 2 cykle 2-dniowych ogólnorozwojowych warsztatów).</p>
<p>17. Organizacja konferencji/ paneli pn. „Na pomoc rodzinie”</p>	<p>Cykliczna organizacja konferencji/paneli w 2015 r. i 2016 r.</p>
<p>18. Inne imprezy organizowane cyklicznie</p>	<p>Rodzice uczestniczący w spotkaniach grupowych wraz z dziećmi, spotykają się w listopadzie na wspólnym śpiewaniu pieśni patriotycznych. W trakcie imprezy przeprowadzony jest konkurs wiedzy patriotycznej połączony z nagrodami. W okresie Świąt Bożego Narodzenia organizowany jest „Wieczór z kolędą”, podczas którego oprócz wspólnego kolędowania, przedstawiany jest bogaty program artystyczny związany</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwyciężskich gmin

	<p>z tematyką Świąt i kultywowania wartości rodzinnych. Te formy zajęć animacyjnych cieszą się coraz większym zainteresowaniem rodzin naszych klientów i mieszkańców najbliższej społeczności lokalnej, dlatego w harmonogramie imprez zaplanowany jest do realizacji "Wieczór z poezją" łączący przy poezji i świecech pokolenia Rybniczian, podczas których mogą zaprezentować również własną twórczość.</p>
<p>19. Program „Aktywny senior”</p>	<p>Grupa wsparcia dla seniorów. Cykl obejmuje 12 spotkań odbywających się co 2 tygodnie. Dodatkowo seniorzy mają możliwość wspólnych wizyt w instytucjach świadczących pomoc dla tej grupy wiekowej mieszkańców oraz uczestniczą w zajęciach warsztatowych. Na prośbę samych uczestników, po wakacjach, będą realizowane dalsze spotkania. Planuje się przeprowadzenie dodatkowych 5 spotkań dla seniorów i zamknięcie obecnej grupy, gdyż jest już lista nowych osób oczekujących na uruchomienie kolejnej edycji programu. W programie „Aktywny senior” zapisanych było 12 osób (ze względu na zdrowotnych 5 osób przerwało udział w zajęciach grupowych), regularnie uczestniczyło 7 seniorów, dla których spotkania były jedyną formą rehabilitacji społecznej, psychologicznej i odnowy duchowej, gdyż na nowo wyznaczyli sobie cele życiowe, które w ich wieku mają zupełnie inny wymiar. Na zajęciach grupowych przekazano informację o możliwości wyrobienia Ogólnopolskiej Karty Seniora – Miasto Rybnik, podczas cotygodniowych dyżurów Rybnickiej Rady Seniorów w Urzędzie Miasta Rybnika. Uczestnicy zainteresowali się ofertą Fundacji „Byle do Wiosny”. Całą grupą odwiedzili Dzienny Dom „Senior – Wigor” i inne instytucje w mieście, oferujące wsparcie osobom starszym. Seniorzy znają już uprawnienia i przysługujące im ulgi (np. wynikające z posiadania stopnia niepełnosprawności) oraz są poinformowani o ofercie pomocowej w formie usług opiekuńczych finansowanych z Narodowego Funduszu Zdrowia i współfinansowanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku. Sami potrafią już szukać pomocy adekwatnej do swoich potrzeb za pośrednictwem Internetu. Planują założenie klubu seniora przy przedmiotowym zespole, gdyż chcą wzajemnie się wspierać, odciążając swoje dzieci. Seniorzy wykorzystują lepiej swój potencjał i możliwości samoorganizacji środowiskowej, co wpływa na kształtowanie ich pozytywnego wizerunku. Uczestnicząc w organizowanych przez zespół imprezach</p>

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwyciężskich gmin

	eksponują swoje zasoby i możliwości, uzyskując społeczny podziw i uznanie w ramach międzypokoleniowej transmisji wartości.
20. Program Wolontariat	Ideą jest umożliwienie osobom biernym zawodowo lub bezrobotnym powrotu do tzw. „rytmu pracy” i doświadczenia poczucia ważności i aktywności po długim okresie bezczynności zawodowej - poprzez podjęcie pracy wolontaryjnej, dzięki której mogą poszerzyć i uaktualnić swoją wiedzę, zdobyć doświadczenie i sprawdzić się w nowej dla nich roli wolontariusza. Ważnym aspektem jest także przywrócenie osobom poczucia własnej wartości i godności, szczególnie w przypadku osób, które w przeszłości były docenianymi i realizującymi się pracownikami oraz danie szansy na „spróbowanie” pracy tym, którzy do tej pory nie mieli takiej możliwości. Między innymi dzięki ich pracy, możliwa jest realizacja w/w działań.
21. Program autorski pn. „Asystent z Powerem”	Program pn. „Asystent z Powerem” został przygotowany wyłącznie dla grupy zawodowej asystentów rodziny, w której aktywny udział brały wszystkie asystentki rodziny zatrudnione w OPS w Rybniku.
22. Przeprowadzenie cyklu spotkań z przedszkolakami	W lutym br. zaproszono do pomieszczeń Zespołu Grupowej Metody Pracy Socjalnej grupy dzieci z sąsiadujących przedszkoli na zajęcia edukacyjno-rozwojowe, celem których było przybliżenie przedszkolakom idei pomagania oraz obszaru pracy i misji ośrodka pomocy społecznej. Poprzez wspólną zabawę i zajęcia artystyczne dzieci, ich rodzice oraz opiekunowie zapoznali się z działaniami realizowanymi w Ośrodku.

Rezultaty:

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

W trakcie pierwszego roku działalności zespołu przeprowadzono:

Program podstawowy „Funkcjonalna Rodzina” - zakończono już spotkania 7 edycji grup wsparcia, w których uczestniczyły 43 osoby. Zapewniono opiekę dla 6 dzieci. Do VIII i IX edycji zajęć zrekrutowano dotychczas 16 osób, będą trwały do listopada br. Kontynuowana jest rekrutacja do programu „Funkcjonalna rodzina - reintegracja systemu” dla rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej - łącznie chęć uczestnictwa wyraziło 20 osób.

Program rozszerzony „Funkcjonalna Rodzina” - zakończono 2 edycje, w których aktywnie i regularnie uczestniczyło 12 osób. III edycja rozpocznie się od września br. - 7 osób zadeklarowało chęć uczestnictwa.

Program „Przeciw osamotnieniu” skierowany do opiekunów osób niepełnosprawnych - zakończono już I edycję, w zajęciach uczestniczyło 10 osób. Ta grupa osób będzie kontynuować zajęcia rozszerzone od września br. Obecnie trwa rekrutacja do nowej edycji programu „Przeciw osamotnieniu” - zapisanych jest już 11 opiekunów niepełnosprawnych dzieci i 21 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych – zajęcia dla nich będą organizowane w 2 odrębnych grupach od września br. Ze względu na zainteresowanie opiekunów osób niepełnosprawnych zajęciami grupowymi i przy ograniczonych możliwościach kadrowych i lokalowych części osób, które nie będą mogły uczęszczać na zajęcia grup wsparcia, zostanie im przedstawiona propozycja uczestnictwa w spotkaniach Klubu Rodzica „Mocarz”, w którym już aktywnie działa 7 rodziców niepełnosprawnych dzieci. W programie „Aktywny senior” zapisanych było 12 osób (ze względów zdrowotnych pięć osób przerwało udział w zajęciach grupowych), regularnie uczestniczyło 7 seniorów.

W warsztatach ogólnorozwojowych dla dzieci i młodzieży uczestniczyło łącznie 21 dzieci i 4 osoby prowadzące (pracownik Zespołu i wolontariusze).

W zajęciach z zakresu edukacji środowiskowej skierowanej do przedszkolaków uczestniczyło łącznie ponad 100 dzieci.

W panelach „Na pomoc rodzinie” uczestniczyło każdorazowo ok. 70 osób.

Partnerzy:

Działania podejmowane wspólnie z innymi podmiotami prowadzone są głównie na etapie rekrutacji osób chętnych do uczestnictwa w grupowych formach wsparcia. Polegają również na dzieleniu się posiadanymi zasobami, tj. nieodpłatne użyczenie pomieszczeń parafialnych, sal konferencyjnych, nieodpłatne przekazanie części materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć warsztatowych (np. możliwość skorzystania z pomocy pracownika biblioteki i ich oferty z obszaru biblioterapii, przekazanie do rozdania używanych książek, przekazanie z hurtowni i Stowarzyszenia Florystów kwiatów na zajęcia z hortiterapii, przekazanie z Polskiego Czerwonego Krzyża materiałów do wykorzystania w zajęciach warsztatowych, nieodpłatne przekazanie nagród dla młodzieży od lokalnych zakładów pracy), skorzystanie ze środków transportu, dzięki czemu seniorzy mieli możliwość zapoznania się z działalnością wizytowanej placówki,

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

zapraszanie na spotkania grupowe przedstawicieli fundacji i stowarzyszeń w celu przedstawienia ich oferty, z której mogą skorzystać również uczestnicy grup wsparcia.

Jednostki organizacyjne miasta i organizacje pozarządowe współpracujące i wspierające inicjatywę:

1. Bazylika św. Antoniego Padewskiego w Rybniku,
2. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Konstantego Prusa w Rybniku,
3. Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Rybniku,
4. Fundacja EDF Rybnik,
5. Stowarzyszenie Florystów,
6. Industrialne Centrum Kultury w Rybniku - Niewiadomiu,
7. Dzienny Dom „Senior - Wigor” w Rybniku prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Starszych i Niepełnosprawnych Fizycznie, Intelktualnie, Osób Chorych Psychiczenie oraz Osób Uzależnionych od Alkoholu „Pomocna dłoń”.

Innowacyjność:

Atutem i innowacyjnością Zespołu Grupowej Metody Pracy Socjalnej jest to, że Ośrodek Pomocy w Rybniku, jako nieliczny, wyodrębnił Zespół w swojej strukturze organizacyjnej, uzyskał odpowiedni lokal do tej formy pracy i w odrębnie usytuowanym miejscu realizuje się, jako stałą praktykę, autorskie innowacyjne programy dostosowane do lokalnych potrzeb i realizowane w oparciu o lokalne zasoby. Podejmowane działania oparte są na holistycznej wizji człowieka żyjącego w zgodzie z samym sobą oraz członkami swojej rodziny, a także z umiejętnością uwzględnienia i zaangażowania swojego habitatu na rzecz lepszego funkcjonowania rodziny w społeczności lokalnej. Oferta Zespołu skierowana jest do wszystkich członków rodziny jako systemu w procesie korzystnej zmiany. Celem ciągłego rozwoju form pomocy rodzinie, jest ścisła partnerska współpraca i koordynacja działań na rzecz rodziny oraz przygotowywanie kompleksowej oferty usług świadczonych na jej rzecz, w taki sposób, by nie dochodziło do powielania istniejących już form pomocy świadczonych przez inne instytucje działające w mieście. Wszystkie realizowane w zespole programy zajęć grup wsparcia połączone są z elementami terapii zajęciowej z obszaru arteterapii, hortiterapii, biblioterapii itp., które przyczyniają się do szybszej integracji uczestników, obniżają poziom doświadczanego stresu i pozwalają natychmiast „zobaczyć” piękno - efekty materialne wytworów. Zajęcia warsztatowe pozwalają zdiagnozować faktyczne obszary potencjału rodziny oraz obszary jej dysfunkcji, pozwalają na wzmacnianie i rozwój zasobów członków rodziny, pobudzają kreatywność, poprawiają nastrój i samopoczucie, uczą pracy zespołowej, aktywności i przedsiębiorczości. Wszystkie w/w cechy są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

W 2016 roku gmina Wyry zdobyła III miejsce w konkursie „Gmina przyjazna rodzinie 2016” za inicjatywę pod tytułem *Inicjatywy przyjazne rodzinom zamieszkującym gminę Wyry*. Większość wymienionych przedsięwzięć w ramach zgłoszonej inicjatywy realizowana jest w gminie od 2015 roku do nadal. Natomiast najstarsze przedsięwzięcie (działalność związana ze sportem, kulturą i tworzeniem form aktywnego wypoczynku) prowadzone jest od 1991 roku. Poniżej przedstawiono działania podejmowane w Wyrach na rzecz rodzin.

23. Działania prowadzone w obszarze edukacji i oświaty

- Stworzenie dogodnych warunków do kształcenia niepełnosprawnych dzieci w powszechnym systemie oświaty: 2 placówki oświatowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz 3 nauczycieli wspomaganych. Niepełnosprawni uczniowie mogą uczęszczać do szkół w miejscu zamieszkania, są zintegrowani ze swoimi rówieśnikami, natomiast ich rodzice są odciążeni od konieczności dalekiego dowożenia dzieci;
- Biblioteka Gminna w Gostyni organizuje darmowe zajęcia informacyjno-edukacyjne dla przyszłych i młodych rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb przyszłych matek. Biblioteka organizuje również rozwijające zajęcia dla dzieci w wieku 2-3 lat.

Rezultaty:

- 2 zespoły szkół dostosowane do potrzeb uczniów niepełnosprawnych;
- 26 uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do zespołów szkół;
- 107 uczniów niepełnosprawnych z opinią o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszczających do zespołów szkół, z czego 8 korzysta ze wsparcia nauczyciela wspomagającego;
- 130 wykładów i warsztatów przygotowujących pary i młode mamy do pełnienia ról rodzicielskich;

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwyciężskich gmin

	<ul style="list-style-type: none"> – 80 osób korzystających z wykładów i warsztatów przygotowujących do pełnienia ról rodzicielskich; – 240 osób uczestniczących w zajęciach organizowanych przez bibliotekę; – 40 zajęć rocznie rozwijających umiejętności dzieci zorganizowanych przez bibliotekę.
<p>24. Działania prowadzone w obszarze pomocy społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Narzędzia zastosowane w ramach projektu systemowego pt. „Lepsza przyszłość” wspierały jego uczestników w rozwoju społecznym i zawodowym, ułatwiały proces znalezienia pracy i motywowały do pracy nad sobą. W projekcie brali udział mieszkańcy gminy zagrożeni wykluczeniem społecznym. W ramach projektu powołano KIS oraz PAL. Uczestnicy projektu, którzy nie mogli dotychczas podjąć pracy, szkolenia, innych form kształcenia z powodu opieki nad dzieckiem lub członkiem rodziny, na czas udziału w projekcie, miały możliwość skorzystania z udostępnionego i opłaconego miejsca w przedszkolu lub usługi opiekuńczej; – W GOPS rodziny mogą korzystać ze wsparcia asystenta rodziny. Odnotowano sukcesy tej metody pracy z rodzinami, ponieważ 2 rodziny usamodzielnily się; – Rodziny zamieszkujące gminę mają możliwość korzystania z pomocy żywnościowej (FEAD) oraz możliwość uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających (poradnictwo prawne, zawodowe, warsztaty wzmacniania samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, spotkania edukacyjne nt. sposobu przygotowywania wartościowych i zdrowych posiłków); – Poprzez GOPS gmina Wiry opłaca wypoczynek dzieciom wychowującym się w rodzinach, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej; – Funkcjonują dwie świetlice środowiskowe, przeznaczone dla dzieci w wieku 6-12 lat; – Gmina Wiry przystąpiła do rządowego programu dla rodzin wielodzietnych; – Gmina przyjęła preferencyjne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 90 uczestników projektu systemowego „Lepsza Przyszłość”; – 2 świetlice środowiskowe; – 2 rodziny usamodzielnione przy wsparciu asystenta rodziny; – 30 osób korzystających z pomocy FEAD; – Realizacja wsparcia w ramach programu FEAD; – 5-6 dzieci rocznie korzystających z dopłat do wypoczynku; – 412 wydanych Kart Dużej Rodziny.
<p>25.Działania prowadzone w obszarze pomocy udzielanej rodzinom wychowującym niepełnosprawne dzieci</p>	<p>Na terenie Gminy Wiry funkcjonuje Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy przeznaczony dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniach: umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz wieloraką niepełnosprawnością w wieku 3-25 lat. Placówka zapewnia całodzienną opiekę, edukację, terapię i rehabilitację. Gmina Wiry wspiera rodziny wychowujące dzieci niepełnosprawne dofinansowując im dowóz na zajęcia odbywające się na terenie OREW. Przekazała również działkę oraz dotację celową – pomoc finansową w wysokości 10.000,00zł na budowę nowego Centrum Rehabilitacji w Wyrach w ramach którego będzie funkcjonował OREW.</p> <p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy.

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwyciężskich gmin

26. Działania prowadzone w obszarze kultury, sportu i wypoczynku

- Dom Kultury w Gostyni jest organizatorem wielu wydarzeń i imprez gminnych. Wydarzenia gromadzą wokół siebie całe rodziny. Dom Kultury organizuje również czas wolny dzieciom w okresie letnim i zimowym realizując rokrocznie program „Klub Lato” oraz „Klub Zima”;
- Na terenie gminy funkcjonują dwa duże obiekty sportowe oraz nowoczesne place zabaw;
- Organizowane są wydarzenia sportowe tj. biegi, pikniki, turnieje, rodzinne rajdy;
- Na terenie Wyr jest dobrze zorganizowana infrastruktura rowerowa. Istniejące warunki zachęcają rodziny do aktywnych form turystyki rowerowej ze względu na ich dostępność, atrakcyjność oraz bezpieczeństwo;
- Gmina Wyr od 12 lat organizuje wydarzenie pn. „Bitwa Wyrska – Bój o Gostyń”.

Rezultaty:

- 10 wydarzeń kulturalnych rocznie;
- 2 000 uczestników wydarzeń kulturalnych;
- 90 dzieci rocznie korzystających z Programów „Lato” i „Zima”;
- 14 wydarzeń sportowych rocznie;
- ok. 1000 uczestników wydarzeń sportowych rocznie;
- 34 km tras rowerowych;
- 1 wydarzenie organizowane na skalę ogólnopolską – Bitwa Wyrska – Bój o Gostyń.

Partnerzy:

Konkurs „Gmina przyjazna rodzinie 2016”

Dobre praktyki zwycięskich gmin

Realizacja części inicjatyw jest możliwa dzięki zaangażowaniu zasobów gminnych takich jak: szkoły (2), biblioteki (2), sale szkoleniowe GOPS, Dom Kultury, Zagroda Śląska, wykwalifikowanego personelu - pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy oraz środków finansowych.

Inicjatywy są wdrażane również dzięki partnerstwom i porozumieniom zawartym pomiędzy gminą, a instytucjami publicznymi i prywatnymi, w tym o charakterze non-profit takimi jak: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Opieka Rodzinna” z Tychów; Punkt Dystrybucji Żywności w Łaziskach Górnych; Kuratorium Oświaty w Katowicach; Stowarzyszenie „Uśmiech” z Mikołowa; Fundacja „PRO-Eko” z Łazisk Górnych; Klub Sportowy „FORTUNA”; Stowarzyszenie sportowe „Raki Gostyń”; Stowarzyszenie sportowe „Wojownik”; Stowarzyszenie na rzecz zabytków fortyfikacji PRO FORTALICIUM; włączenie się gminy do programu „Lokalna Grupa Działania”.

Niektóre inicjatywy nie byłyby możliwe do zrealizowania bez włączenia się do pomocy mieszkańców gminy Wry, zarówno tych działających w stowarzyszeniach, grupach nieformalnych, jak i pojedynczych osób. Mieszkańcy najchętniej angażują się w organizację Dożynek, Kiermaszu Adwentowego oraz wszelkich świąt i obchodów, w ramach których występują ich pociechy (logistyka, pieczenie ciast, przygotowywanie prowiantu).

Innowacyjność:

Inicjatywy podejmowane przez gminę Wry są innowacyjne ze względu na zastosowanie nowoczesnych metod pracy oraz systematyczne doskonalenie zawodowe pracowników urzędu. Gmina interesuje się opiniami mieszkańców - przeprowadzane są sondaże, spotkania i rozmowy. Na przestrzeni ostatnich 25 lat istnienia gminy wiele się w niej zmieniło (budownictwo, modernizacje, ulepszenia). Zmiany nastąpiły również w życiu jej mieszkańców, których wciąż przybywa, co jest najlepszym dowodem na to, że w Wyrach rodzinom żyje się dobrze.

Opracowanie:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na podstawie wniosków złożonych w konkursie „Gmina przyjazna rodzinie” w 2016 roku.
Katowice, 24.08.2016 r.